

Knihovna Václava Havla

ČT 1

Vzpomínky na Václava Havla nekončí

11.1.2012 ČT 1 str. 18 19:00 Události

Knihovna Václava Havla

Bohumil KLEPETKO, moderátor

Návrhem přejmenovat mezinárodní letiště v Praze Ruzyni na Letiště **Václava Havla** se vláda bude zabývat v březnu. Jinak veřejné vzpomínky na zemřelého prezidenta úplně neustaly ani skoro už po měsíci.

Kamila ŠTICHOVÁ, redaktorka

Záběry z Václavského náměstí pár dní po úmrtí prezidenta **Václava Havla**. Svíček sice po skoro čtyřech týdnech ubylo, stále jsou jich u sochy stovky. Zavzpomínat přišla i Helena Klomínská. 20 let žije v Amsterdamu a než odletí domů, chce si atmosféru natočit na video, které uloží na internet.

Helena KLOMÍNSKÁ

Chtěla jsem sem ještě přijít, podívat se, zapálit svíčku.

Kamila ŠTICHOVÁ, redaktorka

Rušno je i v kanceláři **Václava Havla**. Stále sem přicházejí jednotlivé kondolence i celé kondolenční knihy.

Sabina TANČEVOVÁ, tajemnice **Václava Havla**

Tady ty hromádky, to jsou různé knihy a kondolenční listiny, archy, které jsme dostali z různých měst a obcí.

Kamila ŠTICHOVÁ, redaktorka

Až se desítky kondolenčních knih zaevidují, skončí tady v **Knihovně Václava Havla**. Časem by mohly být i v digitální podobě a přístupné na internetu. **Knihovna** už 8 let shromažďuje po vzoru amerických prezidentských **knihoven** vše, co se **Václava Havla** týká. Od projevů, fotografií, životopisů, korespondenci, až po unikátní samizdatové výtisky.

Martin PALOUŠ, ředitel **Knihovny Václava Havla**

Informací, které bychom zde měli uchovávat z těch posledních týdnů, je obrovitánské množství.

Kamila ŠTICHOVÁ, redaktorka

Dnes na vládu dorazila petice za přejmenování ruzyňského letiště. Případnou změnou se ministři budou zabývat v březnu. Nejdřív je ale nutný souhlas pozůstalých.

Petr NEČAS, premiér, předseda strany /ODS/

Cokoliv jiného by bylo nemravné, a dokonce za hranicí vkusu.

Kamila ŠTICHOVÁ, redaktorka

Na veřejnosti se znovu ve své roli herečky objeví Dagmar Havlová. Rozhodla se, že dodrží své závazky a vrátí se na prkna vinohradského divadla.

Jindřich GREGORINI, ředitel Divadla na Vinohradech

Paní Dagmar Havlová je připravená zítra hrát, je to vlastně poprvé od té nešťastné události.

Kamila ŠTICHOVÁ, redaktorka

Představení je vyprodané. Vedení divadla očekává, že aplaus diváků bude tentokrát delší než obvykle. Kamila Štichová, Česká televize.

Lidové noviny

Nejdůležitější je mravní rozměr Charty 77

12.1.2012 Lidové noviny str. 14 Horizont

PETR PLACÁK Knihovna Václava Havla

ÚHEL POHLEDU

Minulý pátek pořádala **Knihovna Václava Havla** v pražském Divadle Archa setkání signatářů a stoupců Charty 77 u příležitosti 35. výročí jejího založení. Dovolímsi zde k tomu osobní poznámku.

V 80. letech, kdy jsem se s dospíváním začal zajímat o to, co se v zemi děje, jsem se na Chartu 77, respektive na její zakládající dokument, díval poněkud skepticky, až přezíravě – jak se může někdo snažit o dialog o lidských právech s režimem, který je od základu postaven na bezpráví, na pošlapání všech základních lidských i občanských práv? Není to nemravný alibismus? Teprve postupem času jsem začal měnit názor, ani ne tak na „velkou politiku“ Charty 77, ale na její drobnou každodenní práci, založenou na solidaritě s pronásledovanými a mezi pronásledovanými. To jsem považoval ze všeho za nejdůležitější. K další reflexi Charty jsem se už před listopadem '89 nedostal a teprve ex post mi začaly docházet další věci.

Účinná snaha Především se snaha Charty o oficiální dialog s mocí, které jsem se vysmíval, ukázala jako velmi účinná. Nejenže moci stěžovala zásah proti opozici, ale především se režimu nepodařilo zahnat Chartu do podzemí, kde by ji mohl – disponuje ohromným bezpečnostním aparátem – zlikvidovat.

K tomu bylo důležité, že se Charta nesnažila suplovat opoziční politickou stranu a nevytvářela žádnou organizační strukturu – autentičnost jejích dokumentů, které se připravovaly konspiračně, zaručovali každoročně se obměňující tři mluvčí, kteří Chartu zastupovali navenek.

Charta 77 měla stejně tak význam i kulturní – udržovala kontinuitu s předkomunistickou a nekomunistickou společností a svými styky s exilem, se svobodným světem a se stejně postiženými sousedy narušovala izolaci Československa.

Je až s podivem, jaký obrovský kus práce odvedlo pouhých několik stovek opravdu aktivních obránců lidských práv a jak si s nimi režim, vybavený státní mašinérií, nebyl schopen za ta dlouhá léta poradit.

A v neposlední řadě tady byl někdo, kdo mohl v listopadu 1989 převzít moc. Ačkoli to disidenti neuměli a dělali spoustu chyb, kdyby moc tehdy převzali reformisté z KSČ nebo z StB, mělo by to pro další vývoj této země nedozírné následky. Nakonec jsem ocenil i onu „velkou politiku“ Charty 77, ve které jsem vždy cítil trochu čertovinu, zanesenou do nezávislého prostředí bývalými profesionálními politiky z řad exkomunistů. Šlo o dohodu mezi Západem a Východem, podepsanou v roce 1975 v Helsinkách.

Sovětský blok v tzv. Helsinském aktu viděl uznání poválečného uspořádání ve východní polovině Evropy ze strany Západu a tzv. třetí koš, který se zabýval lidskými právy, měl jen za takovou omáčku, kterou není nutné se znepokojoval. Ve skutečnosti sovětské satelitní režimy v Helsinkách podpisem stvrdily svou vlastní delegitimizaci – proces postupné koroze komunistického systému tím vstoupil do své závěrečné etapy.

Inspirace pro svět Ještě důležitější než tento politický rozměr měl podle mě mravní rozměr Charty, který jí při jejím vzniku vtiskl profesor Patočka: je totiž nadčasový, univerzálně platný a bude existovat dál, i když už lidé nebudou dávno vědět, co byla studená válka.

Na setkání v Arše tak byly tlumočeny zdravotní zprávy Chartě 77 od hnutí a osobností, které se touto čs. iniciativou inspirovaly, jako je čínská Charta 2008. K Chartě 77 jako ke svému vzoru se hlásí i kubánská opozice a v Arše byla promítána zdravotní zpráva od jejího nepsaného lídra Oswalda Paya. Obdobnou zdravotní zprávu k této příležitosti nahrála i světoznámá barmská disidentka Su Tjij. Na Chartu 77 a **Václava Havla** se odkazují i obránci lidských práv v komunistickém Vietnamu. Chartou 77 se přímo inspirovalo běloruské hnutí Charta 97, jejíž dopis shromáždění v Arše byl obzvláště dojemný. Těsně před svou smrtí ještě stihl **Václav Havel** podpořit účastníky protestu, který se měl konat až den po jeho smrti.

Charta 77 mnohým lidem po celém světě ukázala, že síla lidských idejí je nezničitelná a že i ve zdánlivě bezvýchodné situaci má smysl se brát za lidská práva. Přesně to vystihl ve svém prohlášení k shromáždění i americký prezident Barack Obama: „Tím, že chartisté vyzvali komunistickou vládu, aby přijala odpovědnost za nedodržování lidských práv, k jejichž obraně se předtím sama zavázala, Charta odhalila to, co prezident **Havel**

nazval „pokrytectvím a lží“ systému, a ukázala, jak jednotlivci mohou změnit svou společnost skrze nenásilný odpor a „život v pravdě“. (Mimochodem tuzemská média, zavalená zřejmě odpadky, to vůbec nezaznamenala!)

Ano, tak to je. Stalin se na adresu papeže pohrdavě vyjádřil, kolik prý má divizí. Papežství ovšem existuje dva tisíce let, zatímco Stalinovu říši vzal během desetiletí ďas.

Přes všechny rozpory a to, že s mnoha jejími signatáři jsem nikdy nenašel společnou řeč, jsem hrdý na Chartu 77, co vše při svých velmi omezených možnostech pro tuto zemi a její společnost dokázala. Doma se jí ovšem ocenění po zásluze nedostane.

Foto popis|

O autorovi| PETER PLACÁK, historik Autor, který není signatářem Charty 77, v roce 1988 spolu s přáteli založil nezávislou iniciativu České děti a vydával její samizdatový zpravodaj Koruna

parlamentnilisty.cz

Už i knihovna v Paříži ponese jméno Václava Havla

11.1.2012 parlamentnilisty.cz str. 0 Zprávy

aš Knihovna Václava Havla

POHLED JINAM Nejen v Čechách najdete **knihovnu Václava Havla**. Starosta francouzského města Bertrand Delanoë se rozhodl uctít památku exprezidenta tím, že po něm pojmenuje nově vznikající knihovnu v pařížské čtvrti Pajol.

“Chci, aby byl uctěn jeden z největších umělců, jeden z největších státníků a jeden z největších bojovníků za svobodu,” citovalo české velvyslanectví v Paříži pro Aktuálně.cz slova starosty Delanoë. Knihovna by měla být otevřena v roce 2013 a nabídne přes 30 tisíc děl.

Ve stejné čtvrti jako knihovna se nachází i proslulý kopec Montmartre a poblíž knihovny stojí muzeum Salvatora Dalího Espace Dalí.

Prvním zahraničním městem, které bude připomínat Havlovo jméno je polský Gdaňsk, kde vznikla třída **Václava Havla**. Nejvíce míst pojmenovaných po exprezidentovi vzniká však přirozeně v České republice. V Ostavě nebo Kadani bude Havlova ulice a v Poděbradech zase najdete Havlovu základní školu. Zda by se i pražské letiště v Ruzyni přejmenovalo na Havlovo, rozhodne vláda na jaře.

{relatedarticles title="Psali jsme:" articles="219524,219415,219315,219261" /}

URL| <http://www.parlamentnilisty.cz/article.aspx?rubrika=1387&clanek=219561>
